YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

22 päivänä marraskuuta 2007 *

Asiassa C-262/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesverwaltungsgericht (Saksa) on esittänyt 17.5.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 15.6.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Deutsche Telekom AG

vastaan

Saksan valtio, edustajanaan **Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen**,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit L. Bay Larsen, J. Makarczyk, P. Kūris (esittelevä tuomari) ja J.-C. Bonichot,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.6.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Deutsche Telekom AG, edustajinaan Rechtsanwalt T. Mayen, Rechtsanwalt U. Karpenstein ja Rechtsanwalt B. Stamm,

– Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen, asiamiehinään Bayer, Meyer-Sebastian, E. Greiwe ja M. Dorsch, avustajinaan B. Kuhrmeyer ja R. Busch,

– Saksan hallitus, asiamiehinään M. Lumma ja C. Schulze-Bahr,

– Belgian hallitus, asiamiehenään A. Hubert,

– Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato G. Aiello,

– Liettuan hallitus, asiamiehenään S. Žalimienė,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Braun ja M. Shotter,

kuultuaan julkisasiamiehen 28.6.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (EYVL L 108, s. 33; jäljempänä puitedirektiivi) 27 artiklan ensimmäisen kohdan ja yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY (EYVL L 108, s. 51; jäljempänä yleispalveludirektiivi) 16 artiklan 1 kohdan a alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty sellaista Revision-valitusta koskevassa asiassa, jossa asianosaisina ovat Saksan valtio edustajanaan Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen (sähköstä, kaasusta, televiestinnästä, postista ja rautateistä vastaava liittovaltion virasto, jäljempänä sääntelyviranomainen) ja Deutsche Telekom AG (jäljempänä Deutsche Telekom) ja jossa on kyse 8.6.2004 tehdystä päätöksestä, jolla sääntelyviranomainen on todennut, että Deutsche Telekomin perimät hinnat sekä niitä koskevien yleisten myyntiehtojen

lausekkeiden sisältö kuuluivat tiettyjen tarjouspakettien osalta 25.7.1996 annetun televiestintälain (Telekommunikationsgesetz; BGBl. 1996 I, s. 1120; jäljempänä vuoden 1996 TKG) 25 §:n 1 momentissa säädetyn hyväksyntää koskevan velvollisuuden piiriin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

3 Avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta puhelintoimintaan ja teleyleispalvelusta kilpailuympäristössä 26.2.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/10/EY (EYVL L 101, s. 24) 17 artiklassa säädetään hinnoittelua koskevista periaatteista seuraavin sanoin:

"1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että puheensiirtopalveluja tarjoavat organisaatiot, jotka joko ovat merkittävässä markkina-asemassa tai jotka on nimetty 5 artiklan mukaisesti ja ovat merkittävässä markkina-asemassa, noudattavat tämän artiklan säännöksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan kohtuuhintaisuutta koskevien erityissäännösten tai 6 kohdan soveltamista.

2. Kiinteän yleisen puhelinverkon ja kiinteiden yleisten puhelinpalvelujen käyttötariffien on oltava direktiivin 90/387/ETY liitteessä II esitettyjen kustannuksiin suhteuttamisen perusperiaatteiden mukaiset.

3. Kiinteään yleiseen puhelinverkkoon pääsyyn ja sen käyttöön liittyvien tariffien on oltava riippumattomia käyttäjien käyttämän sovelluksen tyypistä, paitsi jos sovellus edellyttää erilaisia palveluja tai toiminteita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta [televiestinnän] yhteenliittämisestä [soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi 30.6.1997] annetun ?Euroopan parlamentin ja neuvoston? direktiivin 97/33/EY [(EYVL L 199, s. 32)] 7 artiklan 3 kohdan soveltamista.

4. Kiinteään yleiseen puhelinverkkoon ja kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin tarjotun liittymän lisätoiminteiden tariffien on yhteisön oikeuden mukaisesti oltava riittävän eriytettyjä, jotta käyttäjän ei tarvitse maksaa pyydetyn palvelun kannalta tarpeettomista toiminteista.

5. Tariffimuutoksia ei saa toteuttaa ennen kansallisen sääntelyviranomaisen asettaman asianmukaisen yleisen huomautusajan umpeutumista.

6. Jäsenvaltio voi valtuuttaa kansallisen sääntelyviranomaisensa olemaan soveltamatta tämän artiklan 1, 2, 3, 4 ja 5 kohtaa tietyllä maantieteellisellä alueella, jos se katsoo, että kiinteillä yleisillä puhelinmarkkinoilla vallitsee todellinen kilpailu, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan soveltamista kohtuuhintaisuuden osalta."

4 Sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä (käyttöoikeusdirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/19/EY (EYVL L 108, s. 7; jäljempänä käyttöoikeusdirektiivi) johdanto-osan 12 perustelukappaleen sanamuodon mukaan nykyisten

sopimusten jatkuvuuden varmistamiseksi ja oikeudellisen tyhjiön välttämiseksi aikaisemmalla televiestinnän sääntelyjärjestelmällä asetetut velvollisuudet on pidettävä voimassa uudessa sääntelyjärjestelmässä siihen saakka, kunnes ne on käsitelty uudelleen.

5 Puitedirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa säädetään, että mahdollisimman pian suosituksen tai sen ajan tasalle saattamisen jälkeen kansallisten sääntelyviranomaisten on suoritettava analyysi merkityksellisistä markkinoista ottamalla suuntaviivat mahdollisimman tarkasti huomioon. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämä analyysi suoritetaan tarvittaessa yhteistyössä kansallisten kilpailuviranomaisten kanssa.

6 Puitedirektiivin 27 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot pitävät voimassa kaikki käyttöoikeusdirektiivin 7 artiklassa ja yleispalveludirektiivin 16 artiklassa tarkoitetut kansallisen lain mukaiset velvollisuudet, kunnes kansallinen sääntelyviranomainen tekee kyseisiä velvollisuuksia koskevan päätöksen tämän direktiivin 16 artiklan mukaisesti."

7 Käyttöoikeusdirektiivin 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Aikaisempien käyttöoikeus- ja yhteenliittämisvelvollisuuksien uudelleentarkastelu

1. Jäsenvaltioiden on pidettävä voimassa kaikki yleisiä viestintäverkkoja ja/tai -palveluja tarjoavia yrityksiä koskevat direktiivin [97/33] 4, 6, 7, 8, 11, 12 ja

14 artiklan, direktiivin [98/10] 16 artiklan ja [avoimen verkon tarjoamisen soveltamisesta kiinteisiin johtoihin 5.6.1992 annetun neuvoston] direktiivin 92/44/ETY [(EYVL L 165, s. 27)] 7 ja 8 artiklan mukaiset käyttöoikeus- ja yhteenliittämisvelvollisuudet, jotka olivat voimassa ennen tämän direktiivin voimaantulopäivää, kunnes näitä velvollisuuksia on tarkasteltu uudelleen ja asiasta on tehty päätös 3 kohdan mukaisesti.

2. Komissio yksilöi edellä 1 kohdassa tarkoitettujen velvollisuuksien kannalta merkitykselliset markkinat ensimmäisessä merkityksellisiä tuote- ja palvelumarkkinoita koskevassa suosituksessa ja valtioiden rajat ylittävät markkinat määrittävässä päätöksessä, jotka hyväksytään [puitedirektiivin] 15 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset sääntelyviranomaiset tekevät mahdollisimman pian tämän direktiivin tultua voimaan ja sen jälkeen säännöllisin väliajoin markkina-analyysin [puitedirektiivin] 16 artiklan menettelyä noudattaen sen määrittämiseksi, pidetäänkö kyseiset velvollisuudet voimassa, muutetaanko niitä vai poistetaanko ne. Osapuolille, joita velvollisuuksien muuttaminen tai poistaminen koskee, on ilmoitettava asiasta hyvissä ajoin."

8 Yleispalveludirektiivin 16 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Velvollisuuksien uudelleentarkastelu

1. Jäsenvaltioiden on pidettävä voimassa velvollisuudet, jotka koskevat:

a) yleisten puhelinverkkojen käyttömahdollisuuden tarjonnasta ja käytöstä tietyssä sijaintipaikassa perittäviä vähittäishintoja, joista on säädetty direktiivin [98/10] 17 artiklan nojalla;

b) operaattorin valintaa ja ennaltavalintaa, josta on säädetty direktiivin [97/33] nojalla

_ _"

Kansallinen säännöstö

9 Vuoden 1996 TKG:n 24 §:ssä säädetään muun muassa, että hinnat on suhteutettava kustannuksiin, jotka liittyvät suoritteiden tehokkaaseen saataville asettamiseen, ja että niiden on täytettävä seuraavat edellytykset: hintoihin ei saa sisältyä sellaisia lisiä, joiden vaatiminen on mahdollista ainoastaan sen vuoksi, että operaattorilla on kilpailunrajoituslain (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen), sellaisena kuin se on BGBl:ssa 1989 I sivulla 2486 julkaistuna, 19 §:ssä tarkoitettu määräävä asema asianomaisilla televiestintämarkkinoilla, niihin ei saa sisältyä sellaisia alennuksia, jotka voivat heikentää muiden yritysten mahdollisuuksia kilpailla joillakin televiestintämarkkinoilla, eikä hinnoittelussa saa myöntää käyttäjille etuja sellaisiin muihin käyttäjiin nähden, jotka käyttävät samankaltaisia tai samoja televiestintäpalveluja merkityksellisillä televiestintämarkkinoilla, paitsi jos näiden etujen myöntämisen objektiivisesta perusteesta esitetään selvitys.

10 Vuoden 1996 TKG:n 25 §:ssä säädetään seuraavaa:

"(1) Tämän lain 24 ja 27–31 §:n mukaan sääntelyviranomaisen on hyväksyttävä hinnat ja niihin liittyvät yleisten myyntiehtojen lausekkeet, jotka koskevat 6 §:ssä tarkoitettuja puheensiirtoa ja puheensiirtopalveluita, jotka kuuluvat kolmanteen ja neljänteen lisenssiluokkaan, jos lisenssinhaltijalla on merkityksellisillä

markkinoilla kilpailunrajoituslain 22 §:ssä tarkoitettu määräävä markkina-asema.

(2) Jäljempänä 30 §:ssä säädetty menettely koskee 24 §:n, 27 §:n 4 momentin ja 31 §:n nojalla sellaisia hintoja ja niihin liittyviä yleisten myyntiehtojen lausekkeita, jotka koskevat muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja televiestintäpalveluita, jotka suorittaa yritys, jolla on kilpailunrajoituslain 22 §:ssä tarkoitettu määräävä markkina-asema asianomaisilla markkinoilla.

(3) Vastaavasti 1 ja 2 momenttia sovelletaan sellaisen yrityksen, joka muodostaa 1 momentissa tarkoitetun lisenssinhaltijan tai 2 momentissa tarkoitetun yrityksen kanssa yhden ja saman yrityksen, perimiin hintoihin ja hintoihin liittyvien yleisten myyntiehtojen lausekkeisiin. Yritykset, joiden välillä on kilpailunrajoituslain 36 §:n 2 momentissa ja 37 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu suhde, muodostavat yhden ja saman yrityksen."

11 Televiestintälain (Telekommunikationsgesetz), joka on annettu 22.6.2004 (BGBl. 2004 I, s. 1190), sellaisena kuin se on muutettuna 7.7.2005 annetulla lailla (BGBl. 2005 I, s. 1970; jäljempänä vuoden 2004 TKG), 150 §:ssä säädetään hinnoista seuraavaa:

"(1) Määräävien markkina-asemien määrittelyt, jotka sääntelyviranomainen on suorittanut ennen tämän lain voimaantuloa, sekä näistä määrittelyistä johtuvat velvollisuudet pätevät edelleen siihen saakka, että ne korvataan 2 osan mukaisesti uusilla päätöksillä. Näin on myös niissä tilanteissa, joissa määräävien

markkina-asemien määrittelyt löytyvät vain hallinnollisen toimen perusteluista. Ensimmäistä virkettä sovelletaan vastaavasti [vuoden 1996 TKG:n] 36 ja 37 §:n sekä 39 §:n toisessa vaihtoehdossa tarkoitettuihin velvollisuuksiin.

_ _"

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Vuonna 2003 Deutsche Telekom piti kaupan useita eri televiestintäpalveluiden "tarjouspaketteja", joihin kuului sekä sellaisia suoritteita, joita vuoden 1996 TKG:n 25 §:n 1 momentissa säädetty velvollisuus saada sääntelyviranomaisen hyväksyntä koski, että sellaisia suoritteita, joita mainittu velvollisuus ei koskenut.

13 Kanteluiden johdosta sääntelyviranomainen aloitti joulukuussa 2003 tutkinnan selvittääkseen, koskiko mainittu velvollisuus näitä paketteja kokonaisuudessaan.

14 Sääntelyviranomainen totesi 8.6.2004 tekemällään päätöksellä, että vuoden 1996 TKG:n 25 §:ssä säädetty velvollisuus saada hyväksyntä koski perittyjä hintoja ja niihin liittyviä yleisten myyntiehtojen lausekkeita.

15 Deutsche Telekom nosti Verwaltungsgericht Kölnissä kanteen mainitusta päätöksestä ja teki samalla välitoimihakemuksen.

16 Mainittu tuomioistuin hyväksyi Deutsche Telekomin nostaman kanteen 15.9.2005 antamallaan tuomiolla sillä perusteella, että vuoden 2004 TKG:n 150 §:n 1 momentin siirtymäsäännös koskee vain sellaisia velvoitteita, jotka eivät edellytä mitään täytäntöönpanotointa ja jotka ovat sellaisenaan sovellettavissa, ja että vuoden 1996 TKG:n 25 §:n 1 momentti ei täytä näitä edellytyksiä.

17 Sääntelyviranomainen teki edellä mainitusta tuomiosta Revision-valituksen Bundesverwaltungsgerichtille, joka päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko [puitedirektiivin] 27 artiklan ensimmäistä kohtaa ja [yleispalveludirektiivin] 16 artiklan 1 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että aikaisemmassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty, määräävässä markkina-asemassa oleville yrityksille asetettu velvollisuus hyväksyttää loppukäyttäjiltä puheensiirtopalveluista perittävät maksut sekä täten myös tämän velvollisuuden vahvistava hallintotoimi on pidettävä voimassa toistaiseksi?

Mikäli ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

2) Onko tällainen laajalle ulottuva voimassa pitäminen vastoin yhteisön oikeutta?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

18 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, onko puitedirektiivin 27 artiklan ja yleispalveludirektiivin 16 artiklan tarkoituksena pitää

väliaikaisesti voimassa aikaisemmassa kansallisessa lainsäädännössä sellaiselle yritykselle, jolla on määräävä asema kyseisillä markkinoilla, asetettu velvollisuus saada hyväksyntä tietyille perimilleen puheluhinnoille, ja kyseisen velvollisuuden toteava hallintotoimi.

19 On selvää, että sääntelyviranomainen ei ole tehnyt mitään puitedirektiivin 16 artiklassa tarkoitettua päätöstä, koska puheensiirtopalveluiden merkityksellisten markkinoiden analysointi ei ollut päättynyt silloin, kun menettely ennakkoratkaisupyynnön esittäneessä tuomioistuimessa on käyty.

Puitedirektiivin 27 artiklan ja yleispalveludirektiivin 16 artiklan tulkinta

20 Puitedirektiivin 27 artiklan sanamuodon mukaisesta tulkinnasta on todettava, että voimassa on pidettävä "kaikki velvollisuudet", joista on säädetty jäsenvaltioiden lainsäädännössä ja joita käyttöoikeusdirektiivin 7 artiklassa ja yleispalveludirektiivin 16 artiklassa tarkoitetaan. Mainittu 7 artikla koskee sellaisia yleisiä viestintäverkkoja ja/tai -palveluja tarjoavia yrityksiä koskevia käyttöoikeus- ja yhteenliittämisvelvollisuuksia, jotka olivat voimassa ennen puitedirektiivin voimaantulopäivää. Yleispalveludirektiivin 16 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että yleisten puhelinverkkojen käyttömahdollisuuden tarjonnasta ja käytöstä tietyssä sijaintipaikassa perittäviä vähittäishintoja koskevat velvollisuudet on pidettävä voimassa.

21 Tästä seuraa, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 30 kohdassa todennut, että kaikki tällaiset velvoitteet, jotka on asetettu jäsenvaltioiden sääntelyssä, joka edeltää puite-, käyttöoikeus- ja yleispalveludirektiivin sekä sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista (valtuutusdirektiivi) 7.3.2002 annetun

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/20/EY muodostamaa sääntelyjärjestelmää (jäljempänä uusi sääntelyjärjestelmä), on säilytettävä siirtymäkauden ajan riippumatta niiden luonteesta.

22 Se, että puitedirektiivin 16 artiklassa mainittu markkina-analyysin tekemisestä seuraava päätös tämän väliaikaisen tilanteen päättämisestä on annettu sääntelyviranomaisen tehtäväksi, ei mitenkään muuta tätä tulkintaa, koska mainittu viranomainen vain panee täytäntöön voimassa olevassa lainsäädännössä, joka uudesta sääntelyjärjestelmästä seuraa, asetetut velvollisuudet. Kyseinen uusi sääntelyjärjestelmä nimittäin määrittää velvollisuudet, joita muutetaan, jotka pidetään voimassa tai jotka poistetaan.

23 Kyseinen tulkinta on myös uuden sääntelyjärjestelmän syntyhistorian ja systematiikan mukainen.

24 Mainitun sääntelyjärjestelmän syntyhistoriaan nähden on selvää, että 12.7.2000 annetussa ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (KOM(2000) 393 lopullinen) ei ollut määritelty mitään nimenomaista siirtymäsäännöstä.

25 Aiheesta "Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä" 24.1.2001 annetun talous- ja sosiaalikomitean lausunnon (EYVL C 123, s. 56) 4.4 kohdassa mainitaan tarve "selvittää, että voimassa olevaa lainsäädäntöä sovelletaan ainoastaan siihen asti, kun ensimmäinen uuden direktiivin mukainen markkina-analyysi on tehty".

26 Mainittu ehdotus on toistettu neuvoston Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) 17.9.2001 vahvistamassa yhteisessä kannassa (EY) N:o 38/2001 (EYVL C 337, s. 34), josta ilmenee, että neuvoston huolena on ollut oikeudellisen selkeyden varmistaminen ja lisäksi kansallisten tilanteiden monimuotoisuuden huomioon ottaminen.

27 Tästä seuraa, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena ei selvästikään ole ollut rajata puitedirektiivin 27 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja velvollisuuksien ryhmiä.

28 Uuden sääntelyjärjestelmän systematiikasta on todettava ensinnäkin, että sellaiselle yritykselle asetetut velvollisuudet, jolla on määräävä asema tietyillä markkinoilla, oli aikaisemmassa sääntelyjärjestelmässä määritetty itse säädöksissä, kun taas uudessa sääntelyjärjestelmässä merkityksellisten markkinoiden määrittely ja sääntelyn soveltaminen niihin kuuluvat kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaan. Mainitut viranomaiset tekevät myös markkina-analyysin ja määrittävät ne yritykset, joilla on huomattava markkinavoima.

29 Toiseksi käyttöoikeusdirektiivin 7 artiklassa mainitaan niiden velvollisuuksien joukossa, jotka olivat voimassa ennen kyseisen direktiivin voimaantulopäivää, yhtäältä direktiivin 97/33 4 artikla, jolla suoraan luodaan velvollisuuksia operaattoreille, ja toisaalta viimeksi mainitun direktiivin 6, 7, 8, 11, 12 ja 14 artikla, direktiivin 98/10 16 artikla ja direktiivin 92/44 7 ja 8 artikla, joilla annetaan jäsenvaltioiden tehtäväksi edellä mainittujen säännösten toimeenpano, josta huolehtivat joko valtion viranomaiset tai kansalliset sääntelyviranomaiset.

30 Kolmanneksi ja viimeiseksi on korostettava, että yleispalveludirektiivin johdantoosan 28 perustelukappaleessa katsotaan, että on tarpeen soveltaa edelleen kiinteiden yhteyksien palvelujen vähimmäisvalikoimaa koskevia voimassa olevia säännöksiä, jotka on esitetty yhteisön televiestintälainsäädännössä, erityisesti direktiiviä 92/44, kunnes kansalliset sääntelyviranomaiset päättävät, että mainittuja säännöksiä ei enää tarvita, koska kilpailu niiden alueella olevilla markkinoilla on kehittynyt riittävästi.

31 Ensinnäkin kyseinen tavoite jatkuvuudesta on nimenomaisesti pantu täytäntöön yleispalveludirektiivin liitteellä VII, joka koskee mainitun direktiivin 18 artiklassa tarkoitettua kiinteiden yhteyksien vähimmäisvalikoimaa koskevia ehtoja, sekä mainitun direktiivin 16 artiklan 1 kohdan c alakohdalla, jossa säädetään niiden velvollisuuksien voimassa pitämisestä, jotka koskevat kiinteitä yhteyksiä ja joita tarkoitetaan direktiivin 92/44 3, 4, 7 ja 10 artiklassa, joilla annetaan velvollisuudet jäsenvaltioiden vastuulle, ja viimeksi mainitun direktiivin 6 ja 8 artiklassa, joiden sääntelyluonnetta ei voida kiistää.

32 Yleispalveludirektiivin 16 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään sekä direktiivin 98/10 17 artiklassa mainittujen vähittäishintoja koskevien velvollisuuksien että direktiivissä 97/33 tarkoitettujen operaattorin valintaa ja ennaltavalintaa koskevien velvollisuuksien voimassa pitämisestä.

33 Edellä esitetystä seuraa, että edellä mainitut velvollisuudet koskevat sekä yksittäistapauksessa tehtyjä ratkaisuja että kunkin jäsenvaltion oman valtiosääntöjärjestelmän mukaan määräytyvän viranomaisen soveltamia säännöksiä.

34 Lopuksi kyseisten säännösten tavoitteen tarkastelu vahvistaa tämän tulkinnan.

35 Käyttöoikeusdirektiivin 12 perustelukappaleen ja 7 artiklan mukaan on tarpeen välttää oikeudellinen tyhjiö vanhan ja uuden sääntelyjärjestelmän välillä. Tästä syystä on säädetty kaikkien olemassa olevien velvollisuuksien voimassa pitämisestä niiden oikeusperustasta riippumatta.

36 Kun puitedirektiivin 27 artiklassa näin ollen nimenomaisesti viitataan käyttöoikeusdirektiivin 7 artiklaan ja yleispalveludirektiivin 16 artiklaan, sen tarkoituksena on väistämättä ollut tämän saman tavoitteen saavuttaminen eli jatkuvuuden varmistaminen vanhan ja uuden sääntelyjärjestelmän välillä operaattoreille asetettujen velvollisuuksien luonteesta ja oikeusperustasta riippumatta.

Vuoden 1996 TKG:n 25 §:n 1 momentti

37 Vuoden 1996 TKG:n 25 §:n 1 momentissa edellytettiin, että hinnat, joita yritykset, joilla on määräävä asema kyseisillä markkinoilla, perivät loppukäyttäjiltä puheensiirtopalvelusta, hyväksytään ennakolta mainitun lain 24 ja 27–31 §:ssä tarkoitetuin tavoin.

38 Direktiivin 98/10 17 artiklan, joka on nimenomaisesti pysytetty voimassa yleispalveludirektiivin 16 artiklan 1 kohdan a alakohdalla, joka mainitaan puitedirektiivin 27 artiklassa, 1 kohdassa määritellään kansallisten sääntelyviranomaisten rooli sekä määräävässä markkina-asemassa olevien lisenssinhaltijoiden velvollisuus noudattaa mainitussa artiklassa säädettyä. Kyseisen 17 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kiinteän yleisen puhelinverkon ja kiinteiden yleisten puhelinpalvelujen käyttötariffien on oltava kustannuksiin suhteuttamisen perusperiaatteiden mukaiset.

39 Vuoden 1996 TKG:n 24 §:n mukaan hinnat on suhteutettava kustannuksiin, jotka liittyvät suoritteiden tehokkaaseen saataville asettamiseen, ja niiden on täytettävä edellytykset, joista säädetään mainitun 24 §:n 2 momentissa, jonka mukaan hintoihin ei muun muassa saa sisältyä sellaisia lisiä, joiden vaatiminen on mahdollista ainoastaan sen vuoksi, että operaattorilla on määräävä asema asianomaisilla televiestintämarkkinoilla.

40 Tästä seuraa, että vuoden 1996 TKG:n 25 §:n kaltaisen säännöksen, johon sisältyy yleinen velvollisuus saada hyväksyntä ja jossa samanaikaisesti viitataan kustannuksiin suhteuttamista koskevaan periaatteeseen, josta säädetään mainitun lain 24 §:n kaltaisessa säännöksessä, voidaan katsoa panevan täytäntöön direktiivin 98/10 17 artiklan.

41 Edellä esitetystä seuraa, että vuoden 1996 TKG:n 25 §:ssä säädetyn velvollisuuden kaltainen velvollisuus on yleispalveludirektiivin 16 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu velvollisuus ja että se on näin ollen pidettävä väliaikaisesti voimassa.

42 Pitää paikkansa, että kansallinen sääntelyviranomainen voisi siis olemalla tekemättä markkina-analyysiä viivyttää yhteisön uusien sääntöjen soveltamisen aloittamista, kuten Deutsche Telekom on huomauttanut. Tällaisessa tapauksessa kansallisten viranomaisten ja mahdollisesti toimivaltaisten tuomioistuinten olisi kuitenkin tehtävä tilanteesta johtopäätöksensä ja komission olisi käytettävä toimivaltaansa sen varmistamiseksi, että yhteisön oikeutta sovelletaan täysimääräisesti.

43 Kun kaikki edellä esitetty otetaan huomioon, ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että puitedirektiivin 27 artiklan ensimmäistä kohtaa ja yleispalveludirektiivin 16 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että vuoden 1996

TKG:n 25 §:ssä säädetyn kaltainen määräävässä markkina-asemassa oleville yrityksille asetettu sellainen velvollisuus saada hyväksyntä loppukäyttäjiltä puheensiirtopalveluista perittäville hinnoille, josta uutta sääntelyjärjestelmää edeltävässä kansallisessa oikeudessa säädetään, sekä tämän velvollisuuden vahvistavat hallinnolliset toimet on väliaikaisesti pidettävä voimassa.

44 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

45 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY 27 artiklan ensimmäistä kohtaa ja yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY 16 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten,

että 25.7.1996 annetun televiestintälain (Telekommunikationsgesetz) 25 §:ssä säädetyn kaltainen määräävässä markkina-asemassa oleville yrityksille asetettu sellainen velvollisuus saada hyväksyntä loppukäyttäjiltä puheensiirtopalveluista perittäville hinnoille, josta mainittuihin direktiiveihin perustuvaa sääntelyjärjestelmää edeltävässä kansallisessa oikeudessa säädetään, sekä tämän velvollisuuden vahvistavat hallinnolliset toimet on väliaikaisesti pidettävä voimassa.

Allekirjoitukset